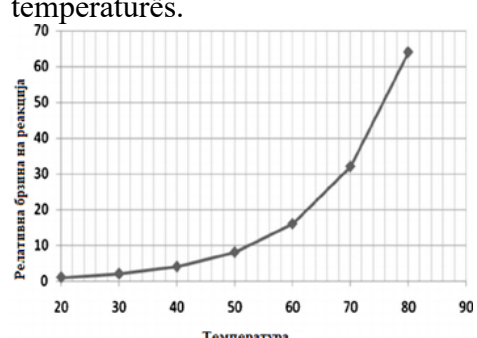

I. PYETJE ME RRETHIM

- Gjatë djegies së butanit në sasi të pamjaftueshme të oksigjenit, përveç flakës, mund të vërehet edhe shfaqje e tymit të errët, si dhe blozë gri- në të zezë. Cili është produkti i këtij reaksioni i cili dërgon në papastërti të flakës?
A. Dioksid karboni.
B. Karboni elementar.
C. Monoksid karboni.
D. Ujë.
- Me ndihmën e cilave barazime kimike vijuese është treguar reaksion i zbrërthimit termik të kloratit të kaliumit?
A. $2\text{KClO}_3 \rightarrow 2\text{KCl} + 3\text{O}_2$
B. $\text{KClO}_4 \rightarrow \text{KCl} + 2\text{O}_2$
C. $2\text{KClO}_4 \rightarrow \text{KClO}_3 + \text{O}_2$
D. $2\text{KClO}_3 \rightarrow \text{KClO}_2 + \text{O}_2$
- Cili nga reaksionet vijues nuk paraqet reaksion ekzoterm?
A. Frymëmarrja.
B. Djegia.
C. Gatimi.
D. Neutralizimi.
- Në një gotë laboratorike Aida ka përzier tretësira ujore të nitratit të litiumit dhe klorurit të kalciumit. Në cilën mënyrë Aida do të mund t'i ndajë komponentët nga përzierja e fituar?
A. Me filtrim.
B. Me dekantim.
C. Në asnjë mënyrë, shkaku se nuk fitohet fundërrinë.
D. Me sublimim.
- Cila nga substancat nuk është oksid?
A. SO_2
B. CO
C. MgO
D. RbO_2
- Sa paraqet vlera e pH e tretësirës që fitohet pasi pentaoksidi i diazotit plotësisht do të reagojë me ujë?
A. 2. B. 7. C. 8. D. 12.
- Sa çifte të përbashkëta elektronike ka në dy molekula oksigjen?
A. 4
B. 8
C. 2
D. 6
- Guri i kaltër përmban:
A. Anione të bakrit dyvalent.
B. Katër molekula të ujit.
C. Katione të bakrit dyvalent.
D. Dy molekula ujë.
- Cila nga thërrmijat vijuese nuk ka numër të njëjtë të elektroneve sikur të tjerat?
A. ${}_{12}\text{Mg}^{2+}$
B. ${}_{13}\text{Al}^{3+}$
C. ${}_{9}\text{F}^-$
D. ${}_{16}\text{S}^{2-}$
- Grafiku vijues tregon se shpejtësia e reaksionit dhe temperatura janë _____ - _____ dhe se shpejtësia e reaksionit _____ me zmadhimin e temperaturës.

Temperatura	Përqindja e reaksionit
20	0
30	2
40	5
50	10
60	18
70	35
80	65

A. Në proporcion të drejtë; ngelet e njëjtë.
B. Nuk janë asesi të lidhura; zmadhohet.
C. Në proporcion të zhdrejtë, zmadhohet.
D. Në proporcion të drejtë; zmadhohet.

II. PROBLEME TEORIKE

1. Plotëso tabelën vijuese duke përdorur formulat kimike dhe emrat e komponimeve të cilat do të krijohen nga jonet dyshe vijuese:

Katione/ Anione	K^+	NH_4^+	Mg^{2+}	Ni^{3+}
Cl^-	KCl Klorur kaliumi	NH_4Cl Kloruri i amonit	$MgCl_2$ Klorur magnezi	$NiCl_3$ Klorur nikli(III)
S^{2-}	K_2S Sulfur kaliumi	$(NH_4)_2S$ Sufuri i amonit	MgS Sulfur magnezi	Ni_2S_3 Sulfur nikli(III)
PO_4^{3-}	K_3PO_4 Fosfat kaliumi	$(NH_4)_3PO_4$ Fosfat amoni	$Mg_3(PO_4)_2$ Fosfat magnezi	$NiPO_4$ Fosfat nikli(III)
CO_3^{2-}	K_2CO_3 Karbonat kaliumi	$(NH_4)_2CO_3$ Karbonat amoni	$MgCO_3$ Karbonat magnezi	$Ni_2(CO_3)_2$ Karbonat nikli(III)
HSO_4^-	$KHSO_4$ Hidrogjen sulfati i kaliumit	NH_4HSO_4 Hidrogjen sulfati i amonit	$Mg(HSO_4)_2$ Hidrogjen sulfati i magnezit	$Ni(HSO_4)_3$ Hidrogjen sulfati i niklit(III)

Gjithsej 10 pikë, për çdo përgjigje të saktë nga 0,5 pikë (0,25 për formulën; 0,25 për emrin)

2. Sipas përbërjes kimike, një substancë e panjohur është kripë në përbërjen e së cilës marrin pjesë katër elemente kimike. Formula e përgjithshme e substancës së panjohur është: $A_xB_yCD_4$. Shkruaj të dhënat të cilat mungojnë në tabelën vijuese dhe në atë mënyrë përcaktoje formulën kimike të substancës së panjohur.

(Gjithsej 8 pikë)

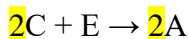
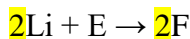
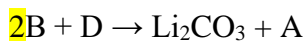
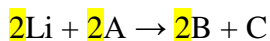
Simboli i elementit nga formula e përgjithshme	A	B	C	D
Z	19	1	16	8
A	39	1	32	16
Konfiguracioni elektronik i elementit	2,8,8,1	1	2,8,6	2,6
Grupi në sistemin periodik tek i cili gjendet elementi	1	1	16	16
Perioda në sistemin periodik tek i cili gjendet elementi	4	1	3	2
Simboli i elementit kimik	K	H	S	O
Valenca e elementit në formulën e substancës së panjohur.	I	I	VI	II

(Për çdo përgjigje të saktë nga 0,3 pikë)

Formula kimike e substancës së panjohur është : $KHSO_4$ (1pikë)

Emri i substancës së panjohur është: Hidrogjen sulfati i kaliumit (1 pikë)

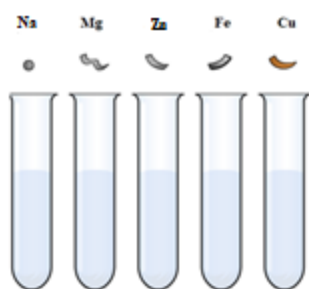
3. Plotëso vargjet vijuese të barazimeve të reaksioneve me formula kimike për komponimet që korrespondojnë në shkronjat: A, B, C, D, E dhe F, ndërsa më pas barazo barazimet. Shkronjat nga A deri në F nuk i paraqesin simbolet kimike të elementeve. (Gjithsej 12 pikë)

(6 pikë: për çdonjërën barazim të barazuar nga 1,5 pikë, jo i barazuar 0,7).

III. EKSPERIMENT I PARAMENDUAR

Për të konstruktuar vargun e reaktivitetit të disa metaleve, Lina ka kryer një eksperiment i cili ka përmbajtur reaksione të disa metaleve me ujë të ftoftë, të nxehtë, acid klorhidrik, si dhe reaksione të metaleve me tretësirë të kripërave të tyre. (Gjithsej 10 pikë)

Mjetet e nevojshme dhe kemikatet për kryerjen e eksperimentit

- Epruveta, mbajtës për epruveta, kapëse të drurit, gotë laboratorike, pikatore dhe stufë;
- Ujë të destiluar, mostra nga metalet (me përafërsisht masë dhe sipërfaqe të njëjtë), HCl me përqendrim 1 mol/dm^3 , tretësira nga $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$, FeSO_4 , NaNO_3 , $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2$ dhe CuSO_4 me përqendrim 1 mol/dm^3

UDHËZIMI I EKSPERIMENTIT

(1 pikë, nga 0,25 për çdonjërën udhëzim)

Përshkruaje shkurtimisht udhëzimin për kryerjen e eksperimenteve në hapësirën e shënuar:

1. Reaksione të metaleve me ujë të ftoftë:

Në epruvetë vendosen 2 mL ujë i distiluar i ftoftë dhe nga një copë e vogël nga çdo metal. Procedura e njëjtë përsëritet me të gjithë pesë mostrat nga metalet dhe vëzhgohet reaksioni disa minuta, ndërsa më pas përmbliidhen rezultatet.

2. Reaksione të metaleve me ujë të nxehtë:

Me qëllim që të nxehen, epruvetat vendosen në gota nga 400 mL e cila është e mbushur deri në gjysmë me ujë të nxehtë. Vëzhgohen reaksionet disa minuta dhe përmbliidhen rezultatet.

3. Reaksione të metaleve me acidin klorhidrik të holluar:

Copë e vogël nga çdonjëri metal vendoset në epruvetë e cila përmban 5mL acid klorhidrik me përqendrim 1 mol/dm^3 . Procedura përsëritet me të gjithë metalet. Vëzhgohet reaksioni disa minuta dhe përmbliidhen rezultatet.

4. Reaksione të metaleve me tretësira të kripërave:

Në pesë epruveta vendoset nga 2 mL nga tretësirat e kripërave $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$, FeSO_4 , NaNO_3 , $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2$ dhe CuSO_4 me përqendrim 1 mol/dm^3 dhe më pas në çdonjërën tretësirë shtohet copë nga metali. Procedura përsëritet veçantë me të gjithë metalet, më pas vëzhgohet reaksioni disa minuta dhe përmbliidhen rezultatet e fituara.

REZULTATET E FITUARA

(4 pikë: nga 0,1 për çdo të saktë)

Sipas kësaj, nëse metalet reagojnë me ujë të ftohte/të nxehtë, acid klorhidrik të holluar ose tretësira të kripërave konkrete, plotëso tabelat vijuese duke përdorur fjalët **Po** ose **Jo**.

I. Reaksione të metaleve me ujë të ftohtë

Metal	Mg	Zn	Cu	Fe	Na
A ka reaksion?	Jo	Jo	Jo	Jo	Po

II. Reaksione të metaleve me ujë të nxehtë

Meta	Mg	Zn	Cu	Fe	Na
A ka reaksion?	Po	Po	Po	Po	Po

III. Reaksione të metaleve me acid klorhidrik të holluar

Metal	Mg	Zn	Cu	Fe	Na
A ka reaksion?	Po	Po	Jo	Po	Po

IV. Reaksione të metaleve me tretësira nga kripërat

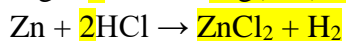
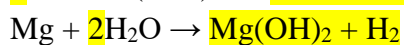
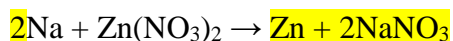
Metal/ Tretësirë nga kripërat	Mg(NO ₃) ₂	FeSO ₄	NaNO ₃	Zn(NO ₃) ₂	CuSO ₄
Mg	Jo	Po	Jo	Po	Po
Zn	Jo	Jo	Jo	Jo	Po
Cu	Jo	Jo	Jo	Jo	Jo
Fe	Jo	Jo	Jo	Jo	Po
Na	Po	Po	Jo	Po	Po

A. Cili metal nuk reagon as me ujë të ftohtë/të nxehtë, as me acid klorhidrik të holluar dhe ku do ta vendosësh këtë metal në vargun e reaktivitetit nga metalet e përmendura?

Cu/ bakri, në fund.

(0,5 pikë, nga 0,25 për që të dyja përgjigjet)

B. Shkruaji barazimet kimike të reaksioneve dhe barazoi ato:

C. Renditi metalet në vargun e reaktivitetit sipas zvogëlimit të reaktivitetit:

Na > Mg > Zn > Fe > Cu

(2,5 pikë, nga 0,5 për çdonjërin) Të pranohet edhe , në vend të >